

Jean Valjean slyšel klepat na dveře a ohlédl se.

„Vejděte,“ pravil slabě.

Dveře se otevřely. Objevili se Coseta s Mariem.

Cosetě nestačily dveře, jak spěchala.

Marius stanul na prahu, opíraje se o pažení dveří.

„Coseto!“ děl Jean Valjean a napřímil se na židli; byl pobledlý, ale v očích mu planula nesmírná radost.

Coseta poklekla k jeho židli a sklonila hlavu na jeho hrud'

„Tatíčku!“ dechla.

Jean Valjean zmateně koktal:

„Coseto! Ona je to, paní! Tys to! Ach můj bože! Jsi to ty, jsi u mne, odpouštíš mi!“

Marius semkl víčka, by zadržel slzy, pokročil a zašeptal rty křečovitě staženými, zadržujícími vzlyky:

„Otče!“

„Také vy mi odpouštíte?“ řekl Jean Valjean.

Marius nebyl schopen slova, a Jean Valjean dodal:

„Děkuji.“

Coseta strhla šál s ramen a odhodila klobouk na postel.

„Překáží mi to!“ pravila.

Posadila se vedle starce, rozhrnula mu šediny laskavým posunkem a políbila jej na čelo.

Jean Valjean se nebránil.

Coseta nerozuměla všemu, co se dělo, ale snažila se dělat to, o čem věděla, že bude Mariovi vhod.

Jean Valjean mluvil přerývaně:

„Jak jsem byl hloupý! Myslíl jsem si, že ji již nespáším. Představte si, pane Pontmercy, že ve chvíli, kdy jste vcházel, říkal jsem si: Je konec. Tu jsou její šatečky, jsem ubožák, nespátrím již Cosetu, a to jsem si říkal ve chvíli, kdy jste šli po schodech. A vtom jste vešli. Ach, jak jsem byl velmi nešťasten!“
Chvilku nemohl ani promluvit, a pak pokračoval:

„Skutečně, potřeboval jsem vidět občas Cosetku, ale cítil jsem, že překážím. Cosetko, tvůj muž je velmi hezký... Aj, pohledme, máš ty pěkný, vyšívaný límeček!... Takový vzorek se mi líbí. Budeš potřebovat kašmírový šál. Pane Pontmercy, dovolte mi, abych jí tykal. Nebude to nadlouho.“

Coseta se lichotila:

„To bylo nepěkné, že jste nás tak dlouho míjel! Kde jste se toulal? Posílala jsem k vám Nicoletu, a přinášela mi odpověď: Není doma. Kdy jste se vrátil? Proč jste nám nic nevzkázal? Ach ošklivý tatínku! Byl jste nemocný, a my jsme o tom ani nevěděli! Podívej se, Marie, vezmi ho za ruku, jak má ruce studené!“

.....

„Cosetko, přišla chvíle, kdy s tebou mohu sdělit jméno tvé matky. Jmenovala se Fantina. Pamatuj si to jméno: Fantina. Zkusila mnoho. A nesmírně tě milovala. Její neštěstí bylo tak veliké, jak veliké je tvé štěstí. Mějte se stále hodně rádi. Na světě není nad to: milovat se.“